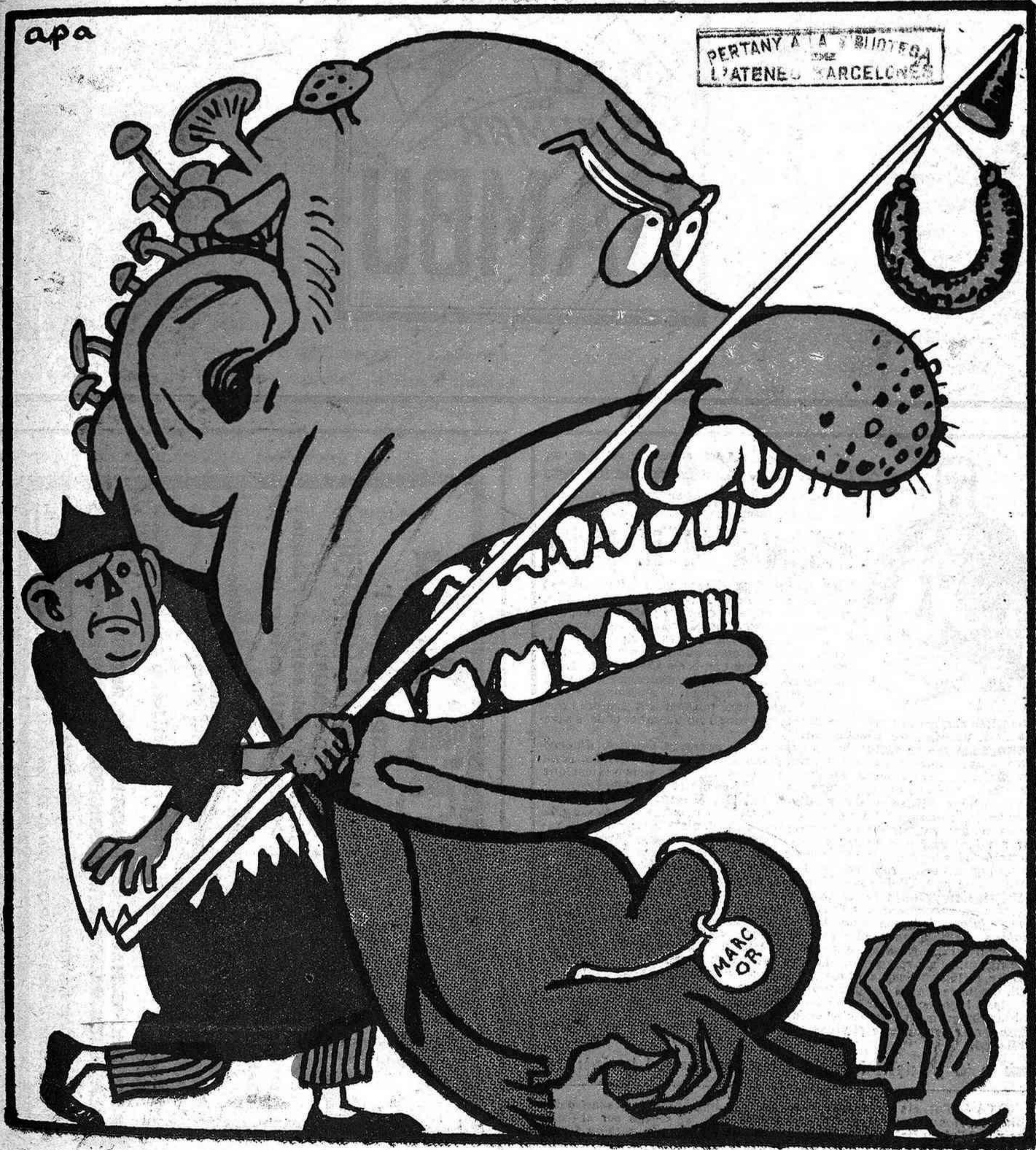
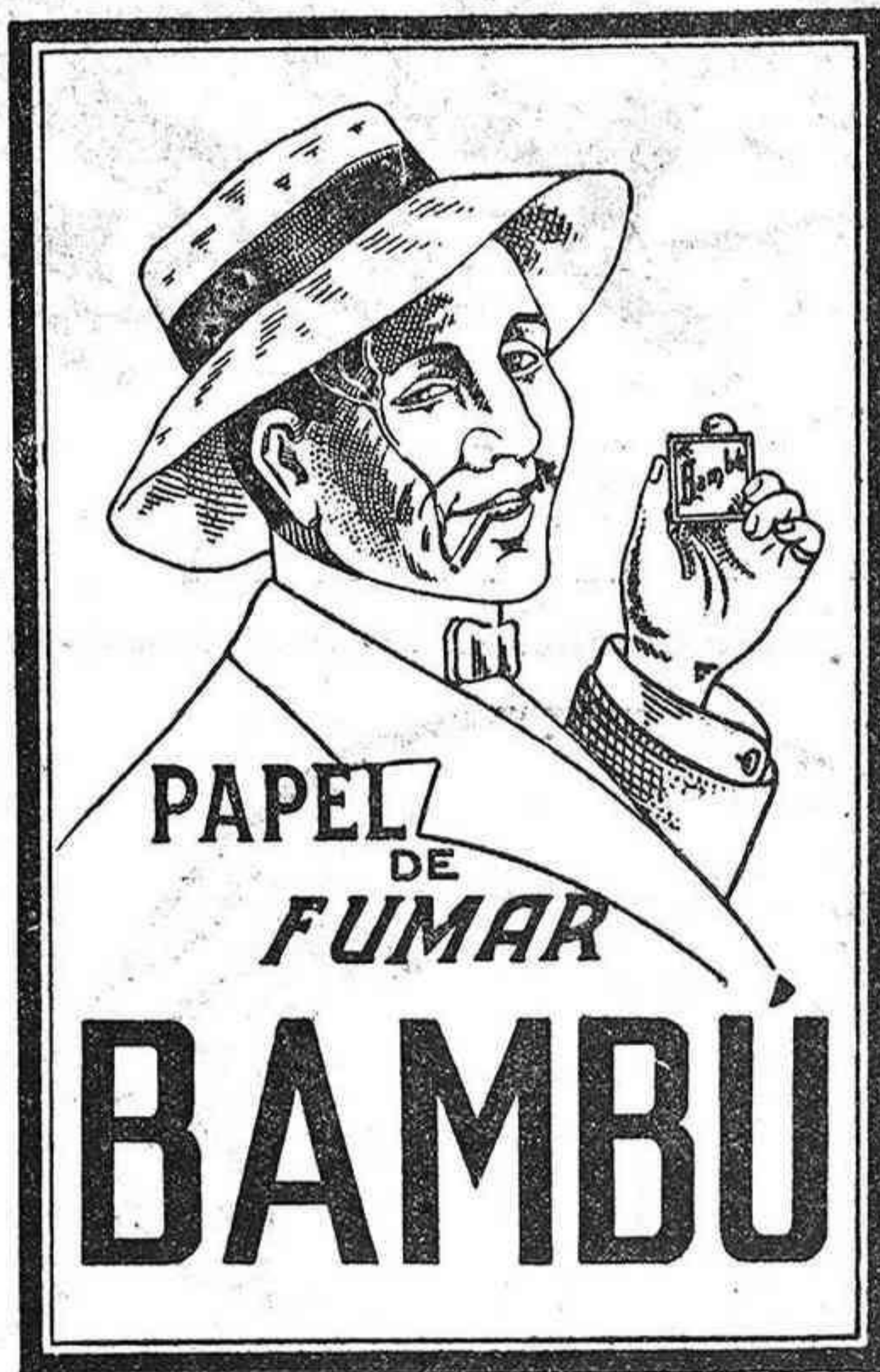

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—Au, Lerroux! no desfalleixis: avant sempre, sense perdre de vista aquest ideal nostre!

VIES URINARIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrítis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Càtxets del Doctor Soivre**. als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. **Venda: 6'60 ptes. caixa.**

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *eritemes*, *acne urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Pildores depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. **Venda: 6'60 ptes. flascó.**

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea*, (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *pàlpacions*, *trastorns nerviosos*, de la dona i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual de l'edat. **Venda: pessetes 6'60 el flascó.**

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinaries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 50791** de Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROTIL
Especific de l'ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersificials. Producte plü riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
 Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631
Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

“Coses d'Espanya”

GRINGOIRE», l'hebdomadari parisenc, punxa sempre que pot Espanya i Catalunya.

Un monàrquic emboscat utilitza per la seva propaganda les planes de «Gringoire».

Als de «Gringoire» no els devia plaure el llibre d'A. Serstevens «Itinéraire espagnol», que fa un elogi discret d'Espanya.

Han volgut posar-hi el revers i parlen d'una Espanya que no és més segura que la del temps de Cervantes, i d'una tornada a l'època de Guzman de Alfarache. Literatura i documentació de periodista francès sobre les coses d'Espanya».

En un dels darrers números del setmanari francès trobem aquestes dades.

Diu «Gringoire»:

—'Aquests dies, els monuments públics, les esglésies i les cases particulars han sofert quatre intents d'assalt: A Sant Andreu (afores de Barcelona), a Sabadell (Barcelona), a Santa Eugènia (Còrdova), a Inèstia (Cuenca).

La dinamita s'ha utilitzat a Cuevas de Binroma, a Prat-de-Compte (Tarragona). S'han provocat incendis a Alpicat (Lleida) i a Sevilla, als magatzems de Fernàndez Palacios.

A Andra (Còrdova), un escamot armat ha entrat al cementiri, ha obert les tombes, ha trencat les creus.

Els assassinats per camins i carreteres no tenen fi ni compte. A Solana, uns tres-cents energúmens han caigut damunt d'un capellà i l'han mort.

A Pasajes, a pocs quilòmetres de la frontera, han estat atacats uns automòbils d'estrangers i la policia s'ha negat a intervenir-hi.

En ple Madrid, al carrer d'Atocha, un soldat ha pogut empaitar una noieta sense que ningú hagi procurat aturar-lo.»

El panorama hispànic del «Gringoire», com es pot veure, és tenebrós. Va des del capellà assassinat per energúmens fins a la violació de donzelletes en ple car-

rer d'Atocha, passant per la necrofilia d'uns quants esventradors de tombes. L'Espanya dels temps de Cervantes i de Guzman de Alfarache!

No volem pas dir que socialment Espanya sigui un paradís i no passi una època de turbulència, ben grata als monàrquics, amics de «Gringoire». Diem, però, que, malgrat tot, i pel que fa referència a Catalunya, Sant Andreu (afores de Barcelona) i Sabadell (Barcelona), han vist pitjors temps monàrquics que els actuals temps republicans.

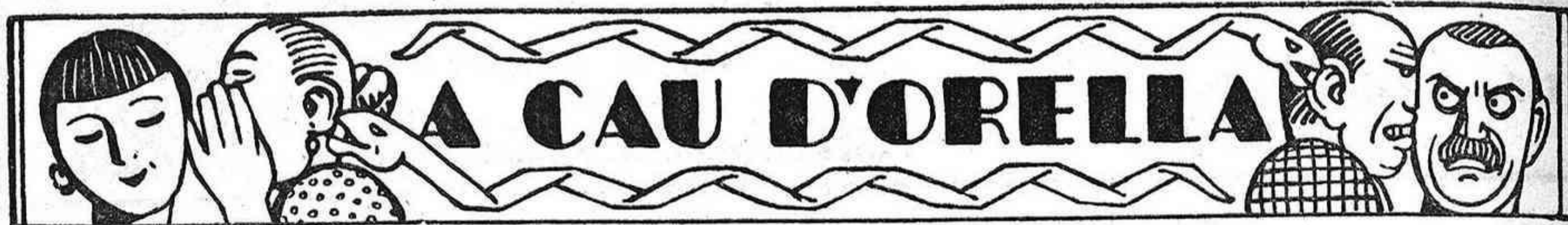
Els bons burgesos, mediocrement intel·lectualitzats, que llegeixen «Gringoire», es deuen escriure de les nostres coses, tan barroerament presentades: «assassinats per camins i carreteres que no tenen fi ni compte». Nosaltres, emprant el mateix procediment, podríem fer un panorama francès on també hauria de tot: violacions, atracaments, prostitució, crims, àdhuc en cementiris. Tenim menys partidisme i més honorabilitat periodística que l'emboscat monàrquic de «Gringoire» i no ho farem.

Els sotracos socials de l'hora actual porten arreu del món violències i convulsions. França podria passar llista a la glòria de la seva revolució i comptar-ne els fets de sang. Ella sabé tallar uns caps reials, la qual cosa no hem fet nosaltres. Coses de França o coses d'Espanya? Ella sabé implantar la llei de Congregacions i treure totes les creus d'on fossin, el que encara no hem fet nosaltres. Coses d'Espanya o coses de França?

Fa riure que sigui un hebdomadari francès el que parli de dinamita revolucionària i de creus i capellans quan abans les «coses d'Espanya» que retreien els de França era el nostre «carcundisme» i el nostre endarreriment. Per la negror de sotana i pel repicar dels campanars, l'Àfrica, segons els francesos, començava als Pireneus.

Els temps canvien, ¿no és cert, senyor del «Gringoire»? L'or de la monarquia, que ací ho remou tot, fins pot trobar ressó metàl·lic a París. Sortosament, no són tots els francesos els qui pensen així de la nostra hora d'alba sepublicana. Deixen la crítica troglodística per la menestralia cursilona que s'abeura en les planes del «Gringoire», menestralia monàrquica i sospiradora de monarquies com les pretenents a colzejar-se amb princeses, generals i ducs que formen el món parisenc de «la fleur des pois».

Consti que nosaltres no diem: «coses de França». Diem coses del setmanari xaró, burgès i comerciant: «Gringoire».

MECANOGRAFA BONICA

"El Liberal", de Madrid, ha inserit un anunci que diu poc més o menys: "Pere Rahola necessita per hores una mecanògrafa bonica".

Vés per on Pere Rahola quines necessitats té!

Ací, a Barcelona, qui té més fama de tenir necessitats d'aquestes, és l'illustringuíssim i mai prou mecanografiat senyor Casanelles.

No volem dir que a l'Ajuntament no hi hagi altres "casanelletes", però el rècord el bat l'esmentat senyor.

Lloem el senyor Casanoves que la major part del temps nocturn el deixa a Hollywood.

I el senyor Escofet l'ofereix a Terpsícore en el "Moulin Rouge".

Això el distreu un xic d'anar a la

recerca de la mecanògrafa bonica i de posar anuncis al diari com fa el senyor Pere Rahola, o com ho faria, sense la fama que té, el senyor Casanelles.

OFERIMENT

Els senyors Lluhí, Pere Comes, Terradelles i Xirau Palau, han fet gestions d'oferiment a "Acció Catalana".

Es diu que el senyor Hurtado rebé l'emissari com rebia Lluís XIV de França els enviats del Thibet (Asia). La indicació la fem pels de Múrcia.

—No necessitem aquests senyors, per ara—va manifestar a l'enviat.

Després diu que el senyor Hurtado, ja entre els íntims, no parava d'exclamar a tota veu:

—Què s'ha cregut semblant terregada?

DE LA VINGUDA DEL SENYOR CASARES QUIROGA

Passen una targeta de visita al senyor Casares Quiroga. El ministre llegeig:

"Manolita de Talavera"
Vedette

—*Qué quiere esta señorita?*—pregunta el ministre.

—*No es ninguna señorita, excel·lència*—replica l'uixer—. *Es un señor alto, muy chulón y de pelo rizado.*

Es tractava del senyor Casanoves que havia donat la tarja amb la direcció de la vedette, prenent-la per una tarja seva de visita.

Dificultats d'amuntegar records a la cartera.

MINISTERI D'HISENDA

El senyor Companys rep moltes felicitacions amb motiu de creure tothom que serà ministre d'Hisenda.

Es diu que entre aquestes cartes n'hi ha una de Ventosa i Calvell.

La felicitació —segons referències que en tenim— està concebuda en termes de molta cordialitat i companyerisme.

Ve a dir en síntesi:

—Com que un dia o altre ens hem de trobar, car tots els camins menen a Roma i el diner s'ho porta, crec que ja podríem entaular amagats "pours parlers". (El senyor Ventosa i Calvell no posa gaires mots francesos a la carta al senyor Lluís Companys, car sap que el senyor Companys no coneix aquest idioma). Jo amb el meu talent de dretes i vostè amb la seva llestesa esquerrana, podríem fer grans coses."

Si els de Madrid coneguessin aquesta carta i aquesta col·laboració en germen, gairebé es podria assegurar que la cartera d'Hisenda seria definitivament per al preparat senyor Lluís Companys.

EL SENYOR SELVES, ERUDIT

El dia 1 de maig Hitler va pronunciar un discurs a Tempelhof. Com el kàiser en els temps de la

—Veus? allà, és on va ofegar-se ahir en Rosquilla.

—Però, no sabia de nadar?

—Si però com que està sindicat, a les vuit hores va deixar de nadar i va fer l'ànec.

gran guerra, l'actual canceller va fer una pregària al Déu dels alemanys, demanant-li que ajudés el seu poble contra tota l'Europa democràtica que els esguarda de reüll.

El senyor Selves, ben preparat i ben erudit, va semblar-li que això de Tempelhof feia més per nom de general que per nom de ciutat.

I anava dient pels passadissos del Parlament català, tot fent sociologia.

—Ja Tempelhof i Hitler en fan un de sol. Ens hem de preparar. Tenim un generalíssim Dencàs i cal, si convé, que l'oposem a aquest Tempelhof dels mil dimonis.

Això de "mil dimonis" el senyor Selves ho va aprendre a la cova manresana de Sant Ignasi.

LICEU. - BALLS RUSSOS

La nit d'inauguració dels balls russos al Liceu, portà al nostre gran teatre una concurrència abigarradíssima. El teatre era ple.

El Conseller de Cultura, senyor Gassol, no sabem si pel càrrec o pel lloc, parlava castellà amb uns senyors. Lluïa al trauc un clavell roig, com el poeta Perarnau, perquè sabessin que encara era del gremi.

El doctor Aiguader estrenava un smoking de tall rus i es queixava que els seus articles de "La Campana" no fossin llegits com mereixien.

El senyor Pi i Sunyer, entre aixecada de cames dels ballarins i salt de puntes de les ballarines, feia apunts per l'articulat de la futura llei municipal.

El senyor Tauler parlava a unes senyores de l'arròs amb llet que ell sap fer.

—Que intelligent és aquest senyor Tauler—sospiraven les dames.

Els senyors Companys i Vilalta posaven de senyors. I feien ballar balls russos al fum dels seus grans cigars.

El senyor Vachier feia càlculs de circulació. I li semblava que tots els ballarins russos li ballaven dintre el cap, peons que contravenien les seves ordenances.

JURATS DE REINES

Entre els membres més recercats de Jurats per a Reines de bellssa figuren el conegut novellista senyor Domènec de Bellmunt i l'acreditat

—I quin film deu anunciar tot això?

publicista senyor Josep Maria Mas-sip.

El senyor Domènec de Bellmunt fins ho posa a les targetes:

DOMENEC DE BELLMUNT
advocat, i ex-barbut, col·legiat en
Reines de bellesa

Les ovelles del Senyor s'avaloten

Arriba fins a nosaltres la xerrameca d'aquests safareigs místics coneguts per sagristies.

A la Diòcesi de Barcelona hi ha maror amb perspectiva de xivarri, car sembla que el pastor del ramat que mants fidels coneixen per la "Bella Irurita", cura més dels gos-sos d'atura que no pas de les ovelles.

L'actual bisbe de Barcelona sent tant l'odi a la República com el menyspreu a tot el que significa sentiment de catalanitat.

La paciència, que es confon amb candidesa, de les autoritats republicanes, tolera que aquest bisbe de bardissa malparli i conspiri contra la República.

No en té prou aquest nou bisbe Caixal de queixalejar les institucions

i lleis republicanes, sinó que enyorant els temps indignes de la dictadura, escomet contra els catòlics que són catalanistes. Saboteja la llengua catalana, tant si es tracta de sermons com dels anuncis dels espectacles religiosos, i ha ordenat, sembla, als rectors de les parròquies que redactin en castellà les xiroies "Fulles dominicals".

No fa gaire, ha prohibit que la "Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat" celebrés una solemnitat religiosa a la Catedral i com que aquesta entitat es decidia a efectuar-la a l'església del Monestir de Sant Cugat, sota el patronatge de l'arquebisbe de Tarragona, ha amenaçat el rector amb tota mena de càstigs i de vituperis.

Si nosaltres fóssim del ramat, ja sabríem com respondre. Els catalanistes que encara obeeixen, en tant que ovelles, el guiatge del pastor-trabucaire, ja veuran com compaginen llurs conviccions cristianes amb la dignitat de catalans.

Llegiu totes les setmanes

L'Esquella de la Torratxa

GLOSSARI

L'ARRIBADA DE LES 'MISSES'

Han arribat o estan a punt d'arribar, de passada cap a Madrid, les setze reines europees de la bellesa d'enguany, que van a disputar-se el títol d'emperadriu de la formosura.

La nostra imaginació llatina, amarada d'estètica, ens mou a emprar una terminologia no gaire ortodoxa, sota el punt d'albir republicà. Preferim, per dir "reina" a una noia xamosa i bonica, que no pas anomenar-la amb el nom exòtic de "miss", mot standarditzat per a distingir les campiones de la bellesa i el qual ens sona a institutriu o infermera, amb ulleres i tot.

"Reina", "reietona", àdhuc "reinetes" — l'escaient del mot ens fa oblidar que per "reinetes" són conegudes certa mena de granotes — i altres derivats acariciants de la jerarquia reial que l'amor, l'amistat, la simpatia i l'admiració, com també la poètica fantasia popular, empren per a qualificar una cosa bona o bella que sobresurt de les semblants, viuran sense perdre gràcia ni ufanor quan de la darrera monarquia en restarà només que un record en la història.

Es que els reis i les reines de debò, els que manaven, feien guerres i prenién el pèl i quelcom més als pobles que els aguantaven, han substituït i emporcat uns noms que eren flor de llegenda. Una bona part del prestigi simbòlic i de l'aureola màgica que durant llargs segles ha gaudit la institució monàr-

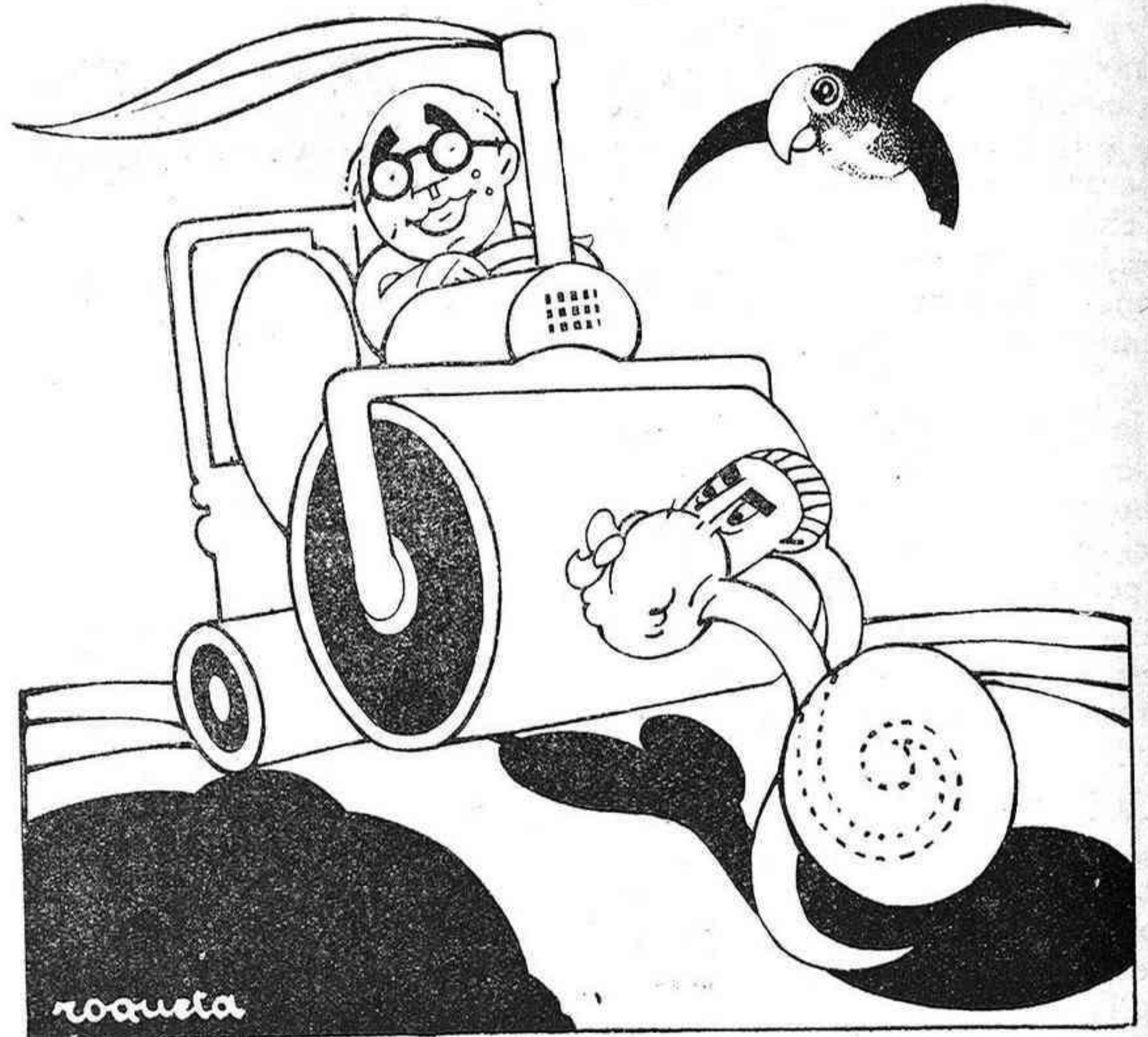
quica, es deu a què la imaginació popular ha confós les persones reials i tota la requincalla amb els personatges del cançoner i de la rondallística.

Quan el poble els ha vist de prop, baldament anessin abillats com uns reis de cartes, ha pogut comprovar que a més de despotes i pocasoltes eren, generalment, lletjos, estrafets i repugnants i els que hom creia que

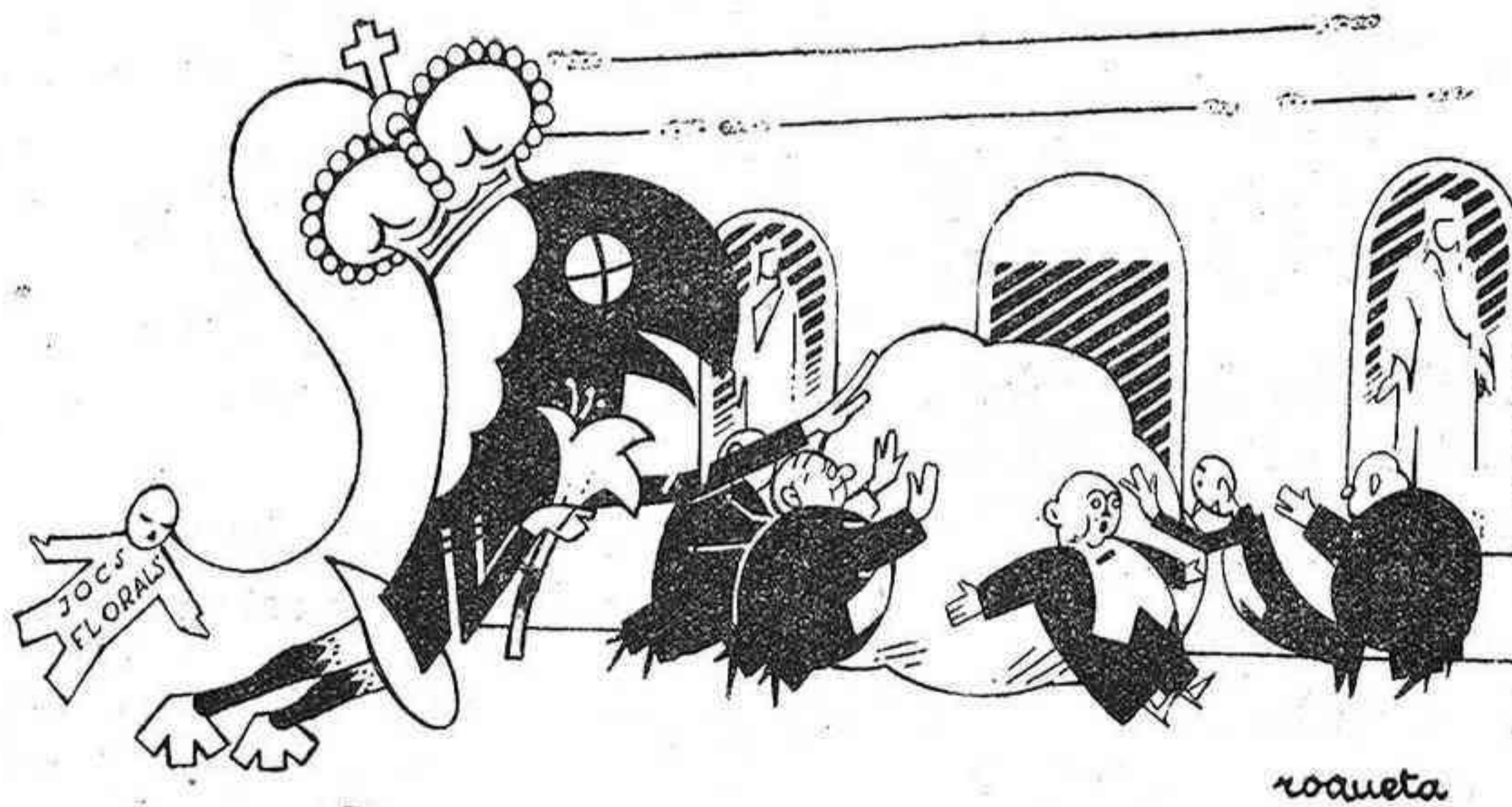
eren vasos d'elecció per obra divina, no han resultat altra cosa que uns immunds cossos gallicats, plens de tares i de posterna.

Foragitats els reis de quasi pertot arreu, torna la reialesa a les seves fonts naturals: a la d'ésser símbol de bellesa i de distinció. Retem, en aquest aspecte, el més fervorós homenatge a les reines de la formosura; però cal tenir compte a evitar l'abús, l'arbitrarietat i el reclam industrial. Avui, que cada gremi i cada barri té la seva reina de la bellesa, em de parar esment a què no ens donin gat per llebre i de què amb l'excusa de premiar una beutat més o menys autèntica ens facin admirar un maniquí camuflat i maquillat per les potingues més acreditades dels instituts de "beauté".

Altament, totes les reialeses, tant les dinàstiques com les de distinció natural, cauen per la ficció i per l'engany. També per la vanitat i les noies boniques han de procurar que la corona ideal amb què hom guarneix per uns dies llur bella testa, es converteixi en un perpetu niu de pardalets.

—Si no us aparteu d'aquí us deixaré més plans que una coca.

L'obstrucció a la Casa Gran

La Lliga:— Apreteu, camarades radicals, que el món és nostre... Visca l'obstrucció!

PANICAL

Nudisme integral

En la Sala 12 dels Tribunals de París s'ha vist un cas de nudisme integral.

L'inculpat és un home alt com un Sant Pau, sec com un bacallà, vergonyós com una donzella. Vergonyós i practica el nudisme!

El President diu: — «El que ha fet vostè és repugnant».

— «Ho sé, Eminència» — replicà l'inculpat.

Explicuem el fet. El nudista, que s'anomena Bové, vora les sis de la tarda i aixecant-se de fer migdiada, s'havia mostrat nu a la finestra de la seva cambra del carrer de Vangirard. Després, — i veient una noieta en una finestra de la casa del davant —, li havia demanat que també es despullés. La noieta ho féu i el nudista, en veure-la nua, «va donar a la petita una prova visible del seu contentament.»

— «Explichi com feu tan llorda cosa» — preguntà el President al tal Bové, nudista.

— El nudista: — «Tornava d'un bateig on havia dinat pels colzes».

— El President: — «I va tenir una digestió immoral?»

— El nudista: — «Així es veu, Excel·lència».

— El President: — «Així ho veié la nena. I com fou possible que vostè arribés a fer-la despullar?»

— El nudista: — «Li vaig prometre una nina».

— El President: — «Podé parlar-li de finestra a finestra amb el carrer pel mig?»

— El nudista: — «Ho vaig fer per gests».

El Fiscal: — «Es tracta en el seu cas d'un especialíssim ultratge al pudor: un ultratge al pudor per televisió».

El nudista: — «Les coses s'han de fer de la faisó més moderna que es pugui».

El President: — «No tan modern com es pensa. Aquí mateix, i ara fa poc, hem vist un cas més complicat. Un pare i una mare d'onze fills, de comú acord, havien abusat de la minyona davant dels tres fills mitjans, que li sembla! Es novíssim i repugnant».

— El nudista: — «M'havia assabentat del fet i a mi em féu molta gràcia».

(El nudistariu verament satisfet)

— El President: — «Es casat, vostè?»

— El Fiscal: — «Es casat, però viu amb una amiga».

— El nudista: — «Una Santa!»

— El President: — «Cal suposar que mentre vostè treu fora les seves aberracions la seva amiga no és al pis».

— El nudista: — «Hi és, però és a la saleta més fonda. Llegeix. Es torna boja pels llibres».

— El President: — «Té passions més anodines que les de vostè».

— El nudista: — «Aquesta vegada he perdut el cap...»

— El President: — «I la vergonya!»

Què en diu la seva amiga de semblant facècia?»

— El nudista: — «Què vol que en digui? Donada la situació, gairebé ho troba natural».

— El President: — «Si que eixampla el concepte de naturalesa»

(Ara compareix la mare de la nena).

— La mare: — «En tornar del mercat vaig trobar la meua filleta tota

nua davant la finestra». «Què fas? — vaig preguntar-li. Ella em va respondre: «Faig com el senyor de la casa del davant. No porta ni calces ni camisa».

— El President: — «Era conegut de vostè aquest individu?»

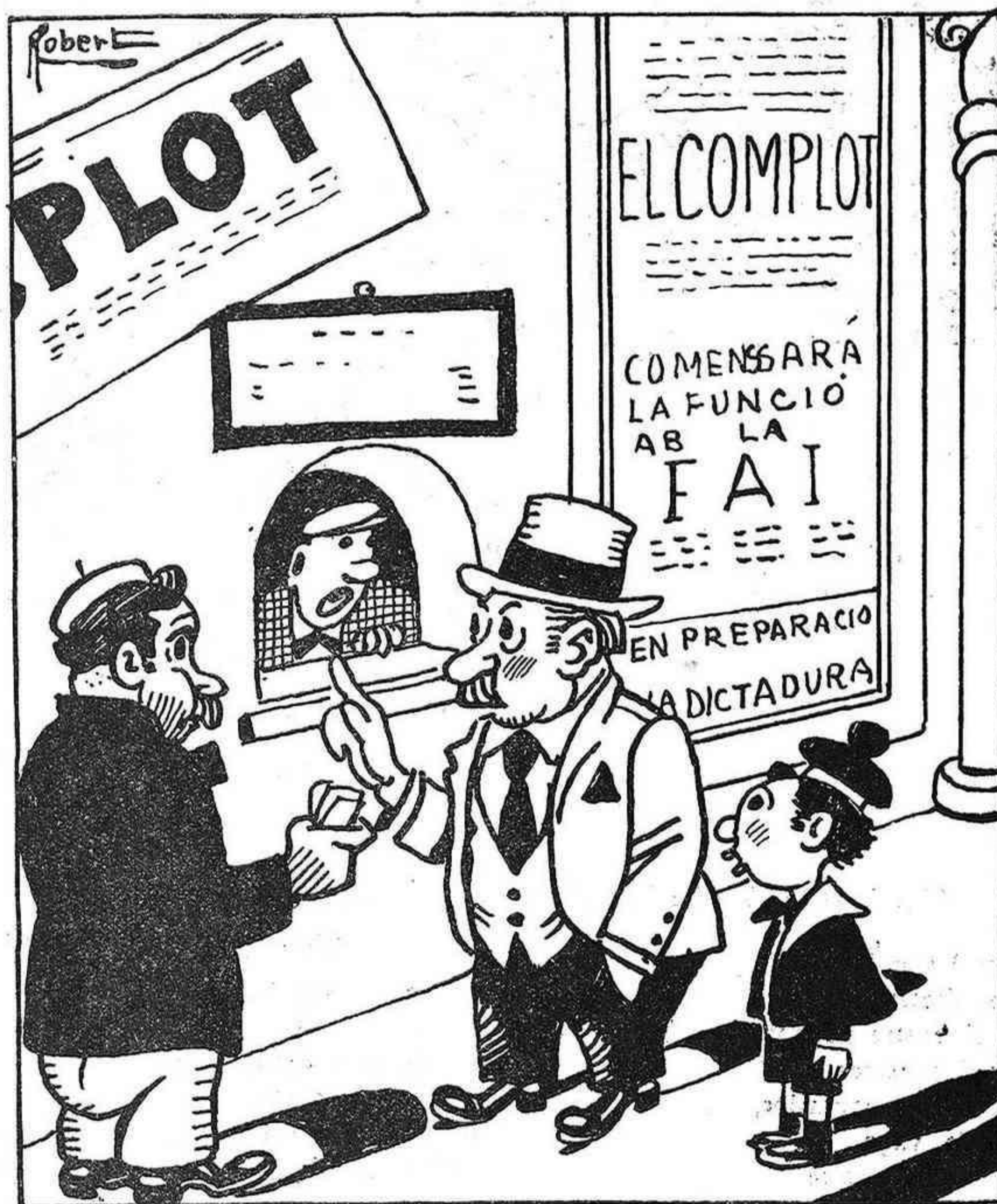
— La mare: — «L'havia vist dues o tres vegades a casa l'adroguer. Em va semblar un bon home».

— El President: — «Aleshores no li passà pel cap la rauxa de despullar-se».

L'advocat del nudista Bové fa un brillant informe. Parla del nu artístic, de les poques carns del seu defensat, de la calor neixent, de l'embriaguesa. I el Jurat convençut pels arguments del defensor, condemna el nudista a un mes d'arrest i a 25 francs de penyora. Total res!

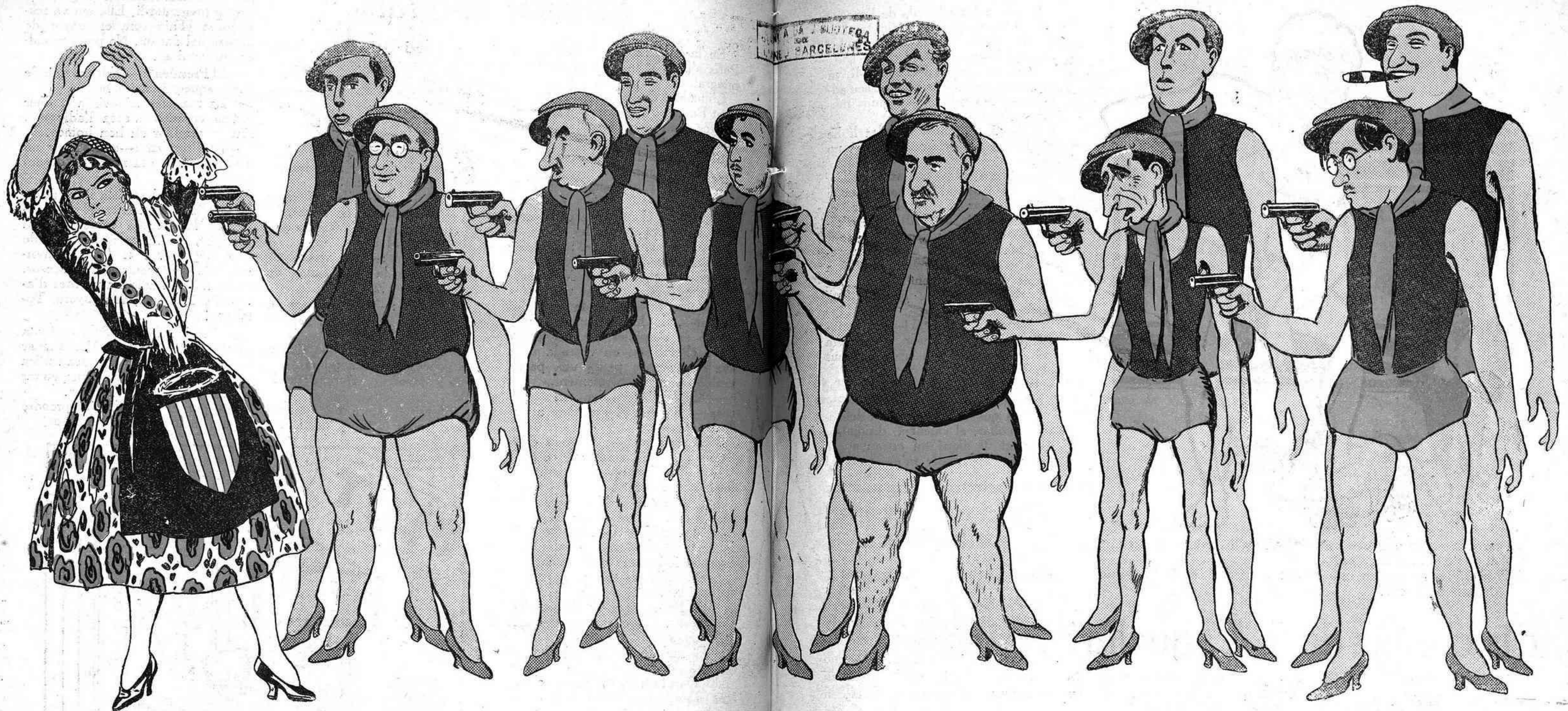
El President de la Sala comenta davant dels lletrats: «Pot arribar un dia que a París una acadèmica exhibició de nu, serveixi per entrar a l'acadèmia de la llengua».

Els parisencs saben comprendre i riure molt més que nosaltres.

— Que no hi ha generals?

— Quasi bé ja no en queden.

“LAS PISOLERAS”

(Música de “Pipa de Oro”)

FOTOGRAVATS—BASTARD

CHOR DE DIPUTATS

Volem les mil de l'ala,
de les dietes.
Que el nostre patriotisme,
val mil pessetes.
Si no volen pagar-les,
farem la vaga,
i de lloro xerraire,

que en faci un altre.

(Evolució llançant petonets al públic)

Les mans enlaire!
senyora nostra.
No trigueu gaire,
Doneu-nos *pasta*,
que a la butxaca,
n'hi tenim poca,

te set factures,
del joier Roca.

(Marxa de pasdoble, remenant el sedaç)

Troblem que mil *andoles*,
i hem de fer per guanyar-los.
massa romanços.
Volem que ens les augmentin,
fins fer-ne un cove,

són molt pocs quartos,
Encara que ens reventin
els fills del poble.

(Els diputats segueixen ballant i el poble fent badalls)

Tornada

Som diputats d'esquerra,
i de la dreta,
Que farem molta guerra,

per les pessetes,
que en Pallarols no fia,
si ens ven els mobles,
i el crèdit ens denigra,
i som molt nobles.

(Evolució mostrant la roseta de la Legió)

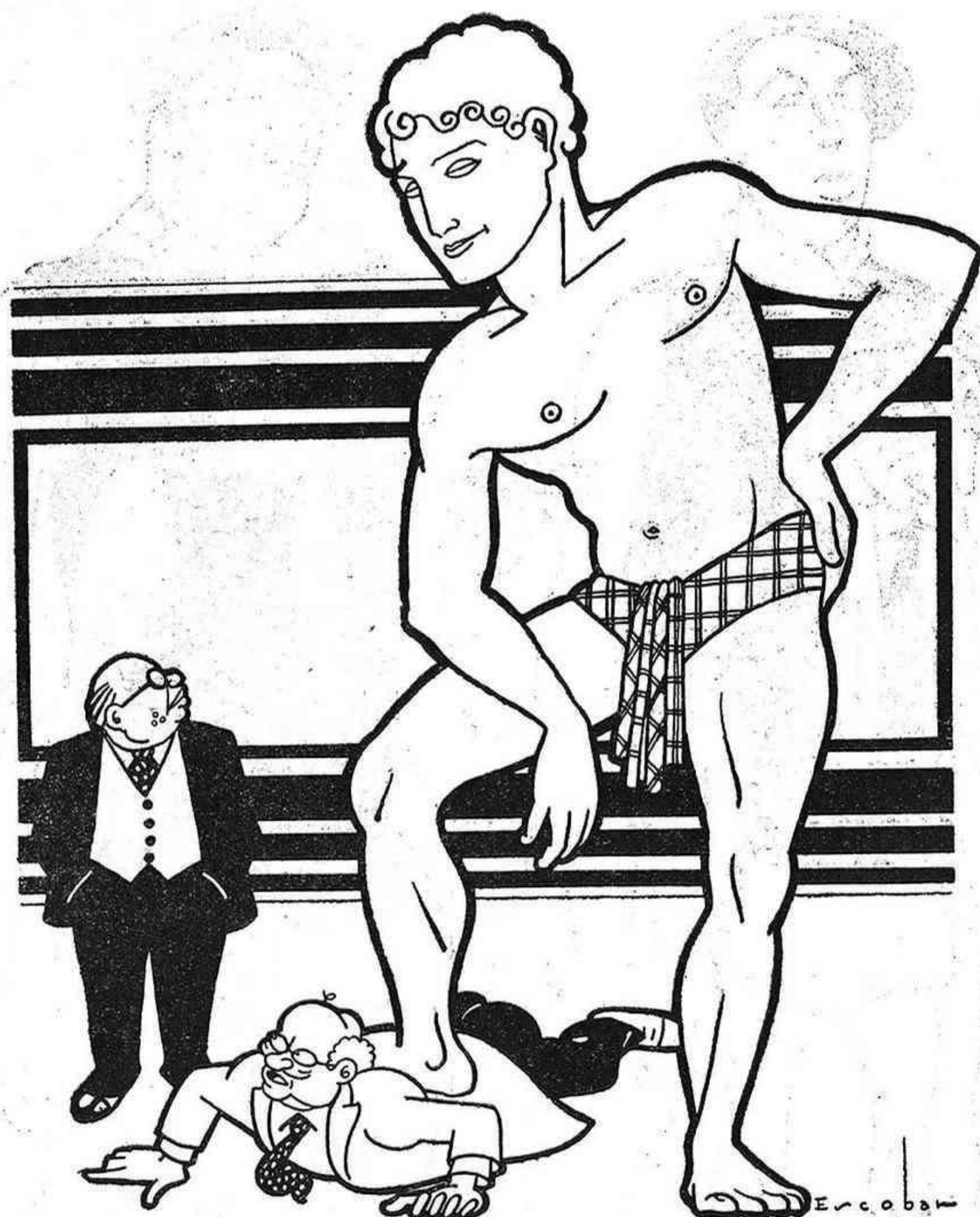
Les mans enlaire,
matrona nostra!
Volem la dieta

i volèm el postre!
Visca la Pepa!
Que caigu el sostre!
i vinguin *juergas*,
que paga el poble.

(Els segueixen ballant, i el poble segueix badallant)

(S'ha acabat).

CARR. PIN.

Lerroux:— A veure quan te'n vas, Manolo. No veus que tinc el poble al meu darrera?
El poble:— Efectivament estic al teu darrera, però és per no deixar-te aixecar.

Els contes de "L'Esquella"

QUINES COSES DE FER!

Un valencià havia assassinat en circumstàncies, per cert, ben misterioses.

No fou possible, durant les investigacions que es feren, treure res en clar dels mòbils que havien induït al criminal, a cometre el delicte.

—*Vos jure que jo no he fet res...*

Però les proves en contra d'ell, s'havien acumulat de tal manera, que ningú ni dubtava de que ell fos l'assassí. Es nombrà un advocat defensor, i aquest, anà a trobar al seu client.

—Si vostè em digués el perquè ha comés l'assassinat, jo trobaria sempre un pretext per a provar sinó la seva innocència, almenys alguns atenuants.

—*Jo li jure que sóc innocent... Jo li jure que no he matat al tio eixe. I d'aquí no m'el treien.*

Vingué el dia en que la seva causa passà davant dels tribunals. Com que la defensa no podé apenes parlar, en canvi l'acusació, fou terrible.

I el valencià, fou declarat culpable, i condemnat a mort.

—*Però, per què no vol dir res en defensa seva?*—li preguntava exasperat l'advocat.

—*Perquè no sé res...*

Vingué el dia fatídic de l'execució.

El butxí esperava l'arribada de la víctima, dret darrera l'aparell de justícia.

El reu, entra a la sala de l'execució. S'asseu en el fatídic tamboret, i el butxí li lliga els peus, les cames i les mans.

—*No té res a declarar?*—li va preguntar per última volta el seu advocat—. No vol dir per quins motius va assassinar en...

—*A vore quantes vegades li he de dir que jo sóc innocent, que no sé res...*

I el butxí, li va passar el collar. Va col·locar-se al darrera del reu, i va començar a rodar la roda, el mecanisme de la qual havia d'escanyar el pobre valencià.

Sobtadament, en sentir-se apretar el coll, el condemnat, es posà a cridar desafortadament:

—*Alto, alto, vull parlar! Vull parlar!*

—*Pareu l'execució!*—va demanar l'advocat defensor. Potser ara vol confessar el seu crim, els seus còmplices...

El butxí, parà de rodar la roda, i li tragué el collar del coll.

Aixís que es veié alliberat del terrible collar, el valencià, dirigint-se al butxí, li digué tot estranyat:

—*Que feies noi? m'escanyaves!*

Vuits i nous i cartes que no lliguen

LITERATURA CAVERNÍCOLA

L'Albiñana ha escrit un llibre, i sembla que l'edició s'ha esgotat.

Hi ha dues classes de compradors de llibres a Espanya: els qui no compren res més que la literatura pornogràfica i els que no compren llibres de cap mena. Aquests són els més.

Cap literat no els interessa. Es poden passar molt bé sense llegir.

Però ve l'Albiñana, el rei dels cretins i dels cavernícoles, publica un llibre difamant la República, i llavors, tots els qui mai no han somniat adquirir un llibre, compren el que l'exiliat a les Hurdes ha escrit.

I naturalment, com que són molts, el llibre es ven com pa beneït.

Potser serà l'únic que llegiran a la seva vida. A la nostra llibreria

—Què feu aquí minyons?

—Celebrem que aquesta setmana no hi hagi hagut vaga general.

va entrar dies enrera un senyor demanant l'obra del cavernícola que vol fer portar als seus adeptes la camisa blava.

I en López, que va rebre el client, li va contestar:

—No senyor... d'això no en tenim. A més, vostè comprendrà que ara que hem renovat i pintat la botiga, no volem que se'ns hi criï porqueria.

—I on li sembla que el puc trobar?

—Home, si no li fa res que hi faltin algunes pàgines, baixi a baix i la primera porta a mà esquerra que trobarà, és el water. Allà ja el veurà penjat!...

VON PAPEN... NATES HA FET UNS IMPORTANTS JOCS DE BRAMS

Von Papen, aquest home que va preparar la vinguda d'Hitler, ha cantat la guerra, com la més excel·lent de les coses que pugui arribar a un poble.

I tot un poble embrutit per la llei d'herència (els Uns, Atil·la, etc, etcètera) ha trobat perfecte el seu repugnant discurs.

Hitler farà d'aquí un parell de dies un altre discurs, en el que segurament dirà (si això és possible)

un sens fi de bacinades més.

El discurs de Von Papen fa pudor de pólvora i soroll de sabres i canons.

Es una rapsòdia guerrera, que a viat ressonarà per tot Europa.

Si és cert que existeix una Lliga dels Drets de l'Home, una Conferència del Desarmament, una Societat de les Nacions, no comprem com a éssers tan abjectes no se'ls aixafa com a escarbats... Però el que menys comprem encara, és com tot un poble pot imbecilitzar-se a tal grau...

Potser és cert allò de què cada poble té el govern que es mereix.

BOMBES, ATEMPTATS, ASSASSINATS, ETC.

A París fan cada any una «setmana de la bondat». Durant aquests set dies, tots els parisencs s'esforcen a fer tot el bé que poden i a fer-se mútuament la vida agradable.

A Barcelona no tan sols no celebrem aquesta setmana, sinó que diríeu que estem organitzant amb gran succés l'any del crim, dels mals instints, de la bandarrerria i del desordre públic.

La sang ha corregut a Hospitalet. Han esclatat una infinitat de

bombes a Barcelona, hi ha més vagues que obrers treballant.

Qui es que produeix tot aquest malestar? És que no es prendran mesures severes?

Perquè ja n'estem tips d'aquella frase: «Defensarem la República, costi el que costi i caigui qui caigui».

Per ara els únics que cauen són les víctimes d'uns quants detracats que, ho hem de confessar, s'han ficat Espanya — i en especial Barcelona — a la butxaca.

Que no ens facin mes discursos, que ja en tenim prou.

Actes, actes i actes.

Espanya ho vol, ho demana, ho exigeix. Cal fer una neteja exemplar.

Altrament, els netejats serem nosaltres. I Barcelona es convertirà en un Xicago, o en un Mèxic.

¡Que Madrid ens traspassi ben aviat l'ordre públic!

¡Que certes regions, acabin de passar-nos, amb els seus emigrats, el desordre públic!

Compreu tots els dimecres

“El Carrer”

No ho entenem

El públic—el públic intel·ligent—es dol que el teatre a casa nostra sigui una cosa insignificant. En més d'una ocasió hem sentit dir a certa gent que al teatre català mai no hi van perquè fan comèdies poca-soltes o vodevils descarats. Si donessin obres — diuen — que es poguessin veure, no hi mancaríem mai. Parlen de Guimerà, Iglesias i Rusiñol, com si en parlessin de veritat. Referint-se a aquests malaguanyats autors, es lamenten que «allò sí que era teatre, mentre que això d'ara...»

Però es veu que els costa molt poc d'enraonar.

A l'hora de la realitat pensen completament el contrari i tant se'ls dona en Guimerà. A no ésser que aquests senyors intel·ligents es pensin que els tres immortals autors des de l'altre món encara escriuen comèdies i el dia que anunciïn una no mancaran a la representació.

Ens fa parlar així l'espectacle depriment que vegérem, un quant temps al Teatre Espanyol.

En aquest teatre, i a profit del monument que ha d'eregir-se a Santiago Rusiñol, s'anuncià un espectacle que podia veure tothom. Encara que es tractava d'en Santpere, no es feia un programa «sospitós», puix s'anunciaren dos sàtnets del plorat artista i un concert a càrrec de la Banda Municipal.

Sembla que al sol anunci d'això, el públic — el públic intel·ligent; aquest públic que és de creure que existeix — havia d'entrar a bufetades al teatre; esgotar les localitats.

Doncs no ocorregué res d'això.

L'entrada fou més escassa que mai.

A nosaltres, naturalment, ens va sorprendre l'actitud del públic que diu mal de les comèdies poca-soltes. Ens ho preniem de debò allò que deien que a Santpere mai no l'anaven a veure perquè no se'ls ruboritzés la senyora o els nens.

Però després d'haver presenciat això; després de veure que el públic intel·ligent no té cap mena de respecte per l'obra de Rusiñol, trobem perfectament que en els nostres teatres s'hi donin comèdies ximples i «sospitoses». Tot el que es faci o doni encara ha de semblar-nos poc.

Ens hem convençut que tenim

—Què és això que baixa? un zepelin?

—No, home! el que sembla que baixa i no baixa, és el pa.

tres menes de públic: un que no va al teatre mai (el més nombrós); un altre que hi va a veure camises i calçotets, i aquell que hi va a veure com, després de «sofrir molt», el galan i la dama es casen tal com manen l'església i Déu. Aquest darrer, de vegades, quan està de mal humor, quan hi ha una vaga en perspectiva o va per terra el patró or, prefereix les comèdies de Muñoz Seca. Ja n'hi ha prou de tristesses al món!

No considerem el públic de fora casa — el de Madrid, per exemple — gaire més intel·ligent que el d'ací. Però sí hem de fer constar que mai no agafem un diari sense que no hi trobem la representació — o representacions —, de sarsuelles i comèdies que foren estrenades per allà l'any de la picó.

En canvi, aquí, a Catalunya,

veure un dia per casualitat anunciada «La filla del mar», «La Resclosa» o «El Pati blau», obres mestres — entre altres — del teatre català, semblaria que els còmics s'han tornat bojós.

I ho semblaria perquè farien les obres per a ells sols. Per a ells sols i les butaques.

Ara que això no vol dir que aquesta decisió no emplenés de goig aquell públic intel·ligent i patriota que, de casa estant, mentre pren cafè i escolta la ràdio, parla amb fervorós elogi de Guimerà, Iglesias i Rusiñol...

AGUSTÍ COLLADO

TELÓ ENLAIRE

LICEU

Balls russos, dits de Montecarlo

Ens recorden els temps esplendorosos dels balls russos.

Han vingut més moderns, més afinats, sense l'esplendor sulfurós dels balls d'antany.

«*Les Silfides*». Chopin carregat de romanticisme. Tot el que nosaltres hem posat damunt l'escola dels romàntics entra en el ball. Peus amb ales, desvaixements vagorosos, grups de porcellana pàl·lida, vinclaments de desmai.

«*Els Pressagis*». Tchaikowsky, brillantment teatral sempre, sonor i estès, n'ha fornit la trama. Leònides Massin ha posat els grups decorats en el tapís. La seva afinació ha estat meravellosa.

«*Petruchka*». Enyoràvem un xic Wijnsky. El color, líquid i la sonoritat lluminosa del «*Petruchka*» han passat sobre el record.

«*Cotilló*». Evocador. Música molt d'ahir, ballada per gent molt d'avui. L'elegància és perfecta.

«*El bell Danubi blau*». Decorativisme vienès. Regust de cromo.

No arribem a temps per a resumir la nostra impressió de «*Els Mariners*». Ho farem la setmana vinent.

La vinguda dels Balls russos de Montecarlo al Liceu, ens deixarà un bell record.

SALA STUDIUM

La pols del camí, d'Enric Lluelles. 3 actes de comèdia que marquen el camí ascendent que va de l'enginyós Lluelles de «*Marionetes*» al Lluelles intens de «*Les Indecises*» i de «*El neguit de les ombres*».

Obra ferma i d'un diàleg viu i arborat. Pot comptar entre les bones obres del nostre teatre.

Fou ressuscitada amb justícia per la Joventut Manresana, de Manresa, que actua a la Sala Studium sota el patronatge de l'Associació de Teatre Selecte. I ben interpretada pels aficionats que actuen sota la direcció de Joan Ambrós Comasolives.

En primer terme cal remarcar el treball excel·lent de Victòria Piqué, una autèntica actriu. Després el treball d'Agata Puigcerver, Roseta Vila, Dolors Clmó. També es feren remarcar Joan Tòñes, Joan Cirera, Josep Torreguitart, Ramon García i Martí Camprubí.

Bé la presentació de l'obra.

"La pols del camí", si els nostres actors estimessin més el Teatre català i no vivissin de rutines, seria una obra de constant repertori.

COMIC

Las faldas. 2 actes fets d'altres dos actes de moltes altres obres. Una sanfaina.

Passem l'obra per alt, i anem a la interpretació, que és la que fa viable l'obra.

Molt simpàtica Blanqueta Suárez. Molt còmics Ignasi León i Paco Gómez Rosell. Bonica, Conchita G. Leonardo.

Decoracions vistents i espectaculars

que fan de bon veure. Vestits bonics.

No es perd la nit d'un tot.

NOU

Raquel Meller. Els d'ahir hi van per la Raquel Meller dels seus temps. Els d'avui hi van per a veure qui era aquella Raquel Meller.

Uns i altres resten a mig aire i es queden amb un «—sí és molt afinada, molt elegant, no passen anys per allo—que us trenca el cor.

Surten tots després cantant "Doña Mariquita de mi corazón". I el record de la Raquel va caient de la cançó com una gotera.

ROMEA

El carro de l'alegria, de Víctor Mora i Marian Amat.

Primer es deia que aquest Marian Amat era un pseudònim de Pius Daví. Ara gairebé s'assegura l'existència d'aquest Amat, que ha pescat Víctor Mora, com ell fou pescat un dia. Els ben assabentats diuen que és un poetet de motllos clàssics i un admirador de Linares Rivas.

Bon bagatge per a entrar a Ròmea.

La setmana vinent parlarem d'aquesta nova producció d'aquests dos autors en societat comercial.

WORK

ESQUELLOTS

L'any 1491 Barcelona tenia de dèficit 40,000 lliures.

Ara, l'any 1933, no en parlem de lliures: ara el dèficit és de tone'ades.

* * *

Entre els autors que Alemanya considera perillosos per al règim troben els noms de Remarque, Ludwig, etc.

I és que els alemanys voldrien que Ludwig, fes la biografia d'Hitler, Hindenburg, Mussolini i altres per l'estil. *Amos anda! Te conejo, Bacalado!*

* * *

Ens ha vingut a oferir l'anunci una casa de pastisseria per anunciar neules.

No hem volgut acceptar l'anunci perquè pot ésser que alguns parlamentaris del nostre Parlament hi haurien vist alguna al·lusió.

* * *

Divendres passat es celebrà al Consistori l'enllaç matrimonial de la Senyora Lliga Catalana amb el conegut industrial Partido Radical,

Lacte com és natural s'efectuà de nit. Aquestes coses no es poden fer a la llum del dia, segons qui les efectua.

Varen ésser padrins tots els *radioescuchas*.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Una pel·lícula documentada

LOS AVERIADOS

Per a homes solament

ES UNA VALENT DEMOSTRACIÓ dels perills de la SÍFILIS i la BLENORRAGIA i de la gravetat de les seves conseqüències. Vegeu aquest film i no haureu perdut el temps.

LOS AVERIADOS

Es un cúmulo de veritats dedicat a tots e's homes de bona voluntat. **No hi manqueu**

TEATRE NOU

ADÉU A BARCELONA I AL PARAL·LEL, de **RAQUEL MELLER**

Diumenge dia 21 tarda i nit, i dilluns 22 nit

Estrenant la cançó **TORNANT DE MONTSERRAT**, escrita expressament per a la genial artista, pel malaguanyat **Santiago Rusiñol**, i amb música de l'eminent mestre **Enric Morera**. No deixeu de conèixer la cançó:

Com que diuen que aquells
que es casen

Si no van a Montserrat
A veure la Moreneta
No poden ser ben casats

TEATRE CATALA ROMEA

Companyia VILA DAVI, TELÈFON 19691

Tots els dies l'èxit de la temporada, que en parlarà tot Barcelona

El Carro de l'Alegria

EL CHOR DE COSSACS DEL DON

Director Serge Jaroff

No és un chor més, és: **El millor chor del món**

Comiat: Diumenge, 21 maig, nit. PALAU DE LA MÚSICA CATALANA
Localitats: Unió Musical. - Casa Werner, Passeig de Gràcia 54, de 4 6 tarda.

LES FÀBRIQUES DE CERVESA ALS SEUS CONSUMIDORS No han augmentat els preus

Les fàbriques catalanes de cervesa posen a coneixement dels seus afavoridors i del públic de Barcelona en general, que l'Ajuntament ha tingut a bé augmentar en un cinquanta per cent, des del primer d'abril darrer, l'arbitri municipal que pesa sobre el consum del seu producte, i que amb tot i això elles *han acordat no augmentar el preu de venda de la cervesa*.

Les fàbriques consideren injust l'augment de l'impost i per això han entaulat davant de la Superioritat els corresponents recursos legals. Per aquesta raó i per haver estat autoritzat l'augment en qüestió únicament per a aquest exercici, les fàbriques creuen que *un nou augment del preu de la cervesa en aquest període d'aguda crisi*, contribuiria a gravar més el cost de la vida. Atents, doncs, les fàbriques al bé social, més que als seus propis interessos, *seguiran elaborant les seves cerveses sense detriment de la seva qualitat* i s'imposaran, per tant, el sacrifici que representa el referit gravamen sense compensació.

Les fàbriques de cervesa mantindran aquest acord tant com els sigui possible i confien que la nostra honorable Corporació Municipal en els vinents exercicis desistirà de l'augment a què ens hem referit, el qual, ultra estar en pugna amb l'interès públic, per moltes raons d'ordre local, es col·loca en inferioritat de condicions amb les de la resta de la Península per a concórrer als mercats que els són comuns, amb greu perjudici d'un important sector de l'economia catalana i amb imminent perill d'agreujar la crisi de treball, ja massa intensa al nostre país.

S. A. Damm

Fàbrica de Cervesa Moritz, S. A.

Hom ha dit que Melquíades Alvarez era, en tant que mòmia i antiguitat, el Tuten-Kamen espanyol. Té, com el Faraó, la llegenda de la "jettatura". Es a dir, que porta desgràcia i la porta a l'ensens al damunt d'ell mateix.

S'ha remarcat que sempre que fa un discurs es desmaia com una càndida donzella en el minut decisiu. Ara ha encomanat la malastruga al ministre d'Obres Públiques, Indalecio Prieto, qui, trobant-se diumenge a Oviedo i mentre parlava en un banquet de la mòmia de Melquíades Alvarez, va sofrir un rodament de cap.

Al Comitè obstruccionista dels Cinc diu que si li ha posat pell de gallina i pagaria un Botella Asensio per tal que Melquíades Alvarez es fes ministerial.

* * *

L'Alemanya del "bell Adolf" segueix fent el ruc i dona una guitza darrera l'altra.

En nom de la "Kultur" es fan immenses fogueres de llibres no grats al

dictador Hitler i a l'ombra del Kaiser que l'aguanta. Potser sí que els alemanys, pròdigs i excessius en tot, han indigestat la civilització amb una quantitat exorbitant de farda llibresca; però els "nazis" fan una selecció a la inversa. Cremen els llibres bons i deixen intacta l'abominable literatura de ciment armat i de celluloide.

* * *

Von Papen —que, en català deu voler dir «papanates»—ha declarat solemnement que el mot "pacifisme", restava esborrat del llenguatge alemany.

Conseqüència lògica de no haver esborrat radicalment del mapa, quan es féu la pau, l'imperialisme teutònic, camuflat en aquests anys de república (?) alemanya, sota la guerrera del mariscal Hindenburg.

* * *

A Madrid, a conseqüència d'unes baralles entre els socis de La Fraternal i els de La Buena Armonía, han resultat una bona pila de ferits.

Si en lloc d'anomenar-se La Fraternal i La Buena Armonía, aquestes societats s'anomenessin La Batalla i El Rencor les conseqüències haurien estat fatals. No hauria quedat "títtere con cabeza".

* * *

Ara està de moda una frase llatina, que diu així: "et in secula, secula... el quorum".

* * *

Diuen que els socialistes demanen el Poder.

Nosaltres són tantes les coses que demanem... però sembla que fan les orelles sordes.

* * *

La República ha rectificat una injustícia en deixar en llibertat Artur Menéndez.

Cal que tots rectifiquem les injustícies per bé dels partits i per bé de la República.

Entesos?

* * *

El diputat Franco ha fet declaracions i ha dit que el material d'aviació de què disposa Espanya és un "birria" i que en cas de guerra faríem el major ridícul.

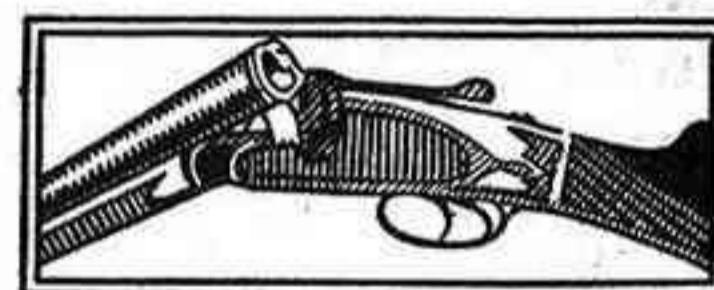
Ja hi estem acostumats a fer el ridícul. No vindrà d'una vegada.

* * *

L'ex-comte de Romanones ha fet un préstec de 180,000 pessetes a l'Ajuntament de Toledo, i diu que està disposat a col·laborar en les obres de millorament de la ciutat.

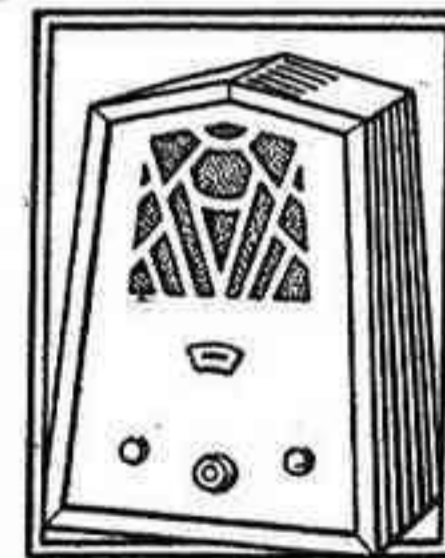
Cal que prenguin exemple els potentats de la nostra terra, i que pensin amb el pal d'amarratge, que manca posar al nostre Aeroport.

ARMERIA·RADIOS

vender a plaça i al comptat

es
desitgen
agent

Barcelona·Gràcia

F. Baró
Goya 11
Tel.
73497

G. ALOMAR Vies urinaries. Curació més ràpida mitjançant el seu aparell elèctric
Balmes, 4. C. econòmica 5 ptes. de 12 a 3 i de 5 a 8. Fest. de 10 a 12

CAFES DEL BRASIL PER TOT ESPANYA

Exigiu els cafès del Brasil
Són els més fins i aromàtics

CASES BRASIL

BRACAFE

Per anuncis a "L'Esquella de la Torratxa"

Demaneu preus sense compromís a

Domenec Diumenge

Argenteria 6, 2.ª 2.º

Barcelona

Mobles i Matalassos
A TERMINIS i SENSE FIADOR

Carrer Santa Anna, 18 - Barcelona

APOPLEXIA

(Feridura)

Paralisi - Arterioesclerosi

i totes les malalties de-
rivades d'una defec-
tuosa circulació de la
sang, les evita i gua-
reix l'antic específic

vegetal i completament inofensiu

ANTIAPOPLETTIC BERDAGUER

A les farmàcies i Centres d'Espeífics

BA-TA-CLAN Marquès del Duero, 85 - Tel. 81374
Tarda a les 8,30 ::: Nit a les 9,30

Avui i dies següents: FORMIDABLES DEBUTS

**Doratella - Bella Marujita - Guerrero - Conchita Mar-
finez - Mary de Lis - Marina López - Maruja de Arce
Manolita d'origen. TANI ZERJA**

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinada

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

Llibreria Espanyola - Rafel López

Rambla del Mig, 20,

Barcelona

Telèfon 20160

Dr. E. BAUM

Las funciones sexuales

Técnica e higiene del acto carnal perfecto

Dr. E. PLOTZ

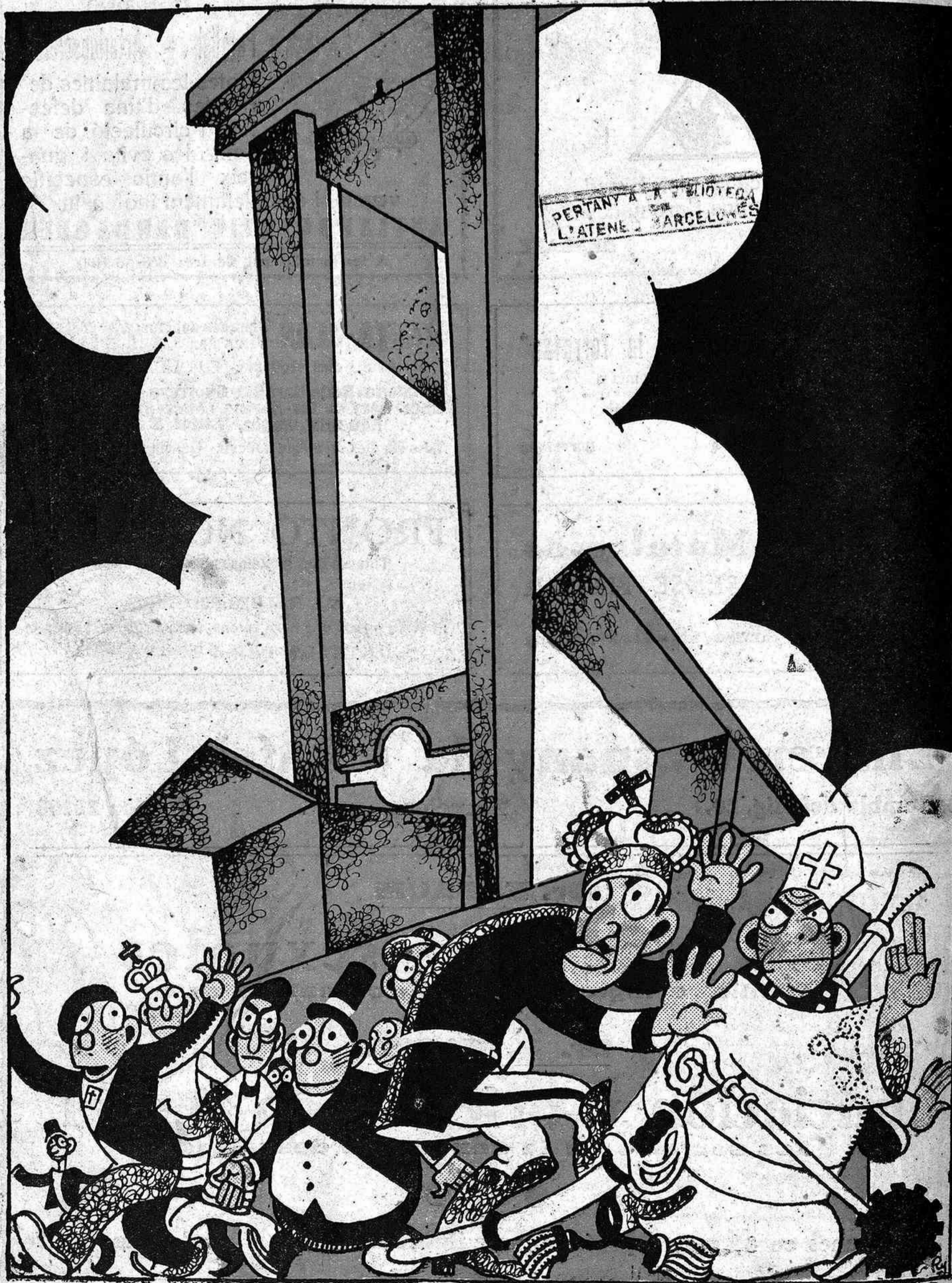
Iniciación y orientación sexual

Los secretos de la sexualidad desvelados

Volúmenes en 8.º mayor profusamente ilustrados : : Cada uno, pts. 7

Els de fora poden fer les comandes enviant l'import en segells de correu.

La gillorina al Congrés? Millor estaria al carrer!...